

24 § Svar till ledamoten Kimmo Kiljunen och flera andra ledamöters motion om att förstärka resurseringen av seniorrådgivningen

VD/10010/00.02.00.03/2014
JTS/AA/KA-L/LL

Ledamoten Kimmo Kiljunen och 22 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

"Seniorrådgivningen i Vanda har som mål att hjälpa seniorer att främja sitt välbefinnande och sin hälsa för att de ska kunna bo hemma så länge som möjligt. På seniorrådgivningens mottagning eller under hembesök bedöms den fysiska, psykiska, sociala och kognitiva funktionsförmågan hos personer som fyllt 75 år samt närståendevårdarna. Seniorrådgivningen skickar ut inbjudan till välbefinnandeträffar som är frivilliga och avgiftsfria.

En utmaning för seniorrådgivningen är det ständigt växande antalet över 75-åriga Vandabor, som år 2014 redan uppgick till nästan 1300 personer. I takt med att den genomsnittliga livslängden ökar växer också närståendevårdarnas antal och år 2014 uppgår deras antal till omkring 400 personer som fyllt 65 år.

Efter att vi fyllt 75 år börjar vår naturliga funktionsförmåga att avta. Det är viktigt att redan i ett tidigt skede upptäcka de faktorer som hotar hälsan och att ingripa för att förebygga och minska användningen av de tyngsta tjänsterna i framtiden och att stödja ett självständigt liv i det egna hemmet.

Närståendevårdarens arbete är ofta uttröttande och att sköta om den egna hälsan är något som ofta kommer i andra hand. Närståendevårdarna har de facto konstaterats ha sämre fysisk hälsa än andra jämnåriga. Vid seniorrådgivningen erbjuds årligen hälsokontroller för närståendevårdare som fyllt 65 år. Vid välbefinnandeträffen kartläggs närståendevårdarens allmänna kondition vilket hjälper till att orka.

För seniorrådgivningens arbete har endast en person resurserats från och med hösten 2012, i stället för som tidigare två personer, eller tre som social- och hälsovårdsnämnden föreslog 16.5.2011. Seniorrådgivningsarbetet är mycket sårbart om det är på en persons ansvar. Vanda stad utgörs av ett geografiskt utspritt område vilket innebär att hembesöken kräver mycket tid.

Av dessa skäl har man under åren 2013–2014 endast kunnat kalla 75-åringar bosatta i Håkansböle område eller i Korso och Björkby till seniorrådgivningens mottagning. Seniorer bosatta på olika håll i Vanda befinner sig således i en ojämlik ställning. Även närståendevårdarnas årliga kallelser är för år 2014 ännu på hälft inom hela Vanda.

För att seniorrådgivningen skulle kunna bemöta alla över 75-åriga Vandabor samt närståendevårdarna likvärdigt borde antalet anställda utökas till tre personer, vilket social- och hälsovårdsnämnden förutsatte i sitt beslut. Detta innebär inte nödvändigtvis några nya investeringar i personalresurserna. Seniorrådgivningens fortsatta arbete kan också tryggas genom att utveckla tillbudsstående resurser samt arbetsfördelningen.

Jag föreslår att man i Vandas budget för år 2015 tryggar seniorrådgivningens fortsatta verksamhet och att verksamheten utsträcks till att omfatta alla Vandabor som fyller 75 år, vilket redan tidigare varit fallet."

Stadsfullmäktige 17.11.2014 § 15

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för social- och hälsovård konstaterar i sitt svar följande:

I motionen lyfter man fram en farhåga om att det stöd som erbjuds de kommuninvånare som fyllt 75 år och deras närståendevårdare inte är tillräckligt och inte allokeras jämnt. I motionen föreslås stärkta resurser i budgeten för år 2015 för att man ska kunna trygga kontinuiteten i arbetet och rikta servicen till alla de Vandabor som fyllt 75 år. I motionen betonas vikten av de välbefinnandeträffar som genomförs på seniorrådgivningen som en del av den helhet som de förebyggande tjänsterna utgör.

De ändringar som företagits vid seniorrådgivningen

Enligt social- och hälsovårdsnämndens beslut år 2011 var målet att seniorrådgivningen skulle ha tre anställda. Arbetet utfördes till en början av ett arbetspar bestående av en handledare samt en hälsovårdare. Samtidigt hade man redan börjat utveckla minneskoordinatorverksamheten som snabbt visade sig vara behövlig och effektiv. Minneskoordinatorverksamheten kopplades samman med seniorrådgivningens verksamhet så att den utgjorde en del därav. Fler minneskoordinatorer har anställts, bland annat genom att resurser som reserverats för en andra anställd vid seniorrådgivningen kanaliseras till denna verksamhet. I detta nu har seniorrådgivningen sex sjukskötarbefattningar som inriktats på minneskoordinatorverksamheten. Ett av prioriteringsområdena för deras arbete är att stödja familjer inom närståendevården. Vid seniorrådgivningen finns dessutom en rehabiliteringshandledare som utför det arbete som beskrivs i motionen och vars arbetsinsats riktar sig till närståendevårdarna i hela Vanda samt personer som fyllt 75 år bosatta i östra Vanda.

Utveckling av de förebyggande tjänsterna

Inom äldre- och handikappservicen i Vanda pågår i detta nu en reform med vilken de förebyggande tjänsterna för äldre stärks och utvecklas. I det Kaste-finansierade projektet IKÅPALO har man tagit fram en verksamhetsmodell för den centraliserade rådgivningen och servicehandledningen för den äldre befolkningen. Ett pilotprojekt inleddes 8.4.2014 i västra Vanda. För närvarande förbereds en permanent verksamhet för kundhandledningsenheten i västra Vanda samt en utvidgning av verksamheten till östra Vanda under år 2015. Helheten benämns pilotprojekt för ibruktagnings av kundhandledningsenheten. Social- och hälsovårdsnämnden fattar beslut i ärendet 16.12.2014 i anslutning till budgetens driftsplan för år 2015.

Målet med kundhandledningsenhetens verksamhet är att lätta på servicestrukturen, göra kundernas tillgång till service smidigare samt koordinera servicehelheterna för kunderna. Verksamhetens mål är att erbjuda kommuninvånarna heltäckande information, servicehandledning och utredning av servicebehovet från en och samma enhet. Servicehandledningen varierar från handledning per telefon till att som personlig ansvarig handledare följa med och stötta klienten under en lång tid samt koordinera klientens tjänster. Inom verksamheten ska man ta fram arbetsformer med vilka man når ut till bräckliga åldringar. Man samarbetar i nätverk med hälsostationerna, rehabiliteringen, socialtjänsterna samt företag och sammanslutningar inom välfärdssektorn.

Seniorrådgivningens verksamhet uppgår år 2015 i kundhandledningsenhetens verksamhet. Seniorrådgivningens hemvårdsledare och de sex minneskoordinatorer som ingår i seniorrådgivningens personal övergår som anställda vid kundhandledningsenheten. Övriga tjänster och funktioner som överförs till kundhandledningsenheten är bland annat stödet för närståendevård, det gerontologiska socialarbetet, dagverksamheten för äldre, samt Konsti-teamet som handhar frågor i anknytning till vårdarrangemang och -konsultation. Seniorrådgivningsverksamheten stärks sålunda märkbart.

Stöd för familjer inom närståendevården

Främjande av välmåendet för familjer inom närståendevården är ett av prioriteringsområdena inom kundhandledningsenhetens verksamhet. I nätverket för familjerna inom närståendevården ingår bland annat seniorrådgivningen, den rehabiliterande dagverksamheten, olika avdelningar inom korttidsvården som erbjuder avlösarservice, socialarbetet, olika bas- och stödtjänster inom hemvården som ingår i stödet för närståendevård, samt av organisationerna framför allt POLLI ry (en förening för närståendevårdare verksam inom huvudstadsregionen). Dessa instanser för ett allt närmare samarbete för att arbetsfördelningen ska bli smidigare, överlappande arbete undvikas och för att man

ska kunna förutse förändringar i familjesituationen vad gäller familjer inom närståendevården. Samarbetet med privata producenter av välfärdstjänster har stärkts och kunder hänvisas till att använda sig av bland annat servicesedlar för vårdboende som ett alternativ till avlösarservice. I handledningen och informationen ingår också rådgivning i hur man får hushållsavdrag om klienten vill använda sig av privata hemvårdstjänster.

Resurserna riktas till förebyggande tjänster

Enligt driftsplanen 2015 inrättas fyra nya befattningar vid kundhandledningsenheten. Antalet anställda vid enheten uppgår i början av år 2015 till 25 personer. Antalet anställda preciseras under pilotprojektets gång i takt med att verksamheten utvidgas.

I enlighet med förpliktelseerna i äldreomsorgslagen satsar man inom social- och hälsovården på förebyggande arbete genom att omfördela resurserna. Seniorrådgivningens resurser har utökats målinriktat och riktats till att stödja boende kvar i hemmet för personer som lider av minnesstörningar och -sjukdomar. Genom den nya kundhandledningsenheten stärks det förebyggande arbetet och mångprofessionella resurser används på ett mer effektivt och produktivt sätt, vilket stärker seniorrådgivningsarbetet i Vanda.

Stadsstyrelsen 15.12.2014 § 26

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för social- och hälsovård:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge ledamoten Kimmo Kiljunen och flera andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget från verksamhetsområdet för social- och hälsovård, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 26.1.2015 § 24

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 besvärsförbud

Närmare uppgifter:

Anna-Liisa Korhonen, servicechef, tfn [09 8392 3831](tel:09-8392-3831) [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Anne Aaltio, hemvårdschef, tfn 09 [8392 3672](tel:09-8392-3672), [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)